

SPRAWNOŚCI GRUPOWE ZUCHOWE

NIEWIDZIALNA RĘKA

1. Uczestniczyliśmy w pięciu czynach Niewidzialnej Ręki (pięć palców dłoni).
2. Bawiliśmy się w drużynę Niewidzialnej Ręki lub Brygadę Pożytecznego Działania, Stowarzyszenie Pomóż Samemu Sobie, Pogotowie Ekologiczne, Izbę Kontroli Pomocy Rodzicom.
3. Byliśmy na wielkiej wyprawie rozpoznawczej Niewidzialnej Ręki.
4. Ustaliliśmy Statut Niewidzialnych.
5. Byliśmy u terenowego opiekuna społecznego lub w Towarzystwie Opieki nad Zwierzętami.
6. Pomagaliśmy ludziom potrzebującym pomocy a sprawy trudne dla nas przekazywaliśmy dorosłym.
7. Przygotowaliśmy inscenizację „Bo my robimy cuda”.

Uwagi

Istota sprawności dotyczy pożytecznego działania zarówno zespołowego, jak i indywidualnego. Niektóre prace wykonują zuchy same, inne pod nadzorem starszych czy w gromadzie. Drużynowy powinien nauczyć zuchy znajdować radość w pożytecznym działaniu. Każda praca musi mieć cel.

Trudno tu jest dawać propozycje konkretnych zabaw i działań. O ile przy innych sprawnościach istnieje pewna możliwość wskazania, co konkretnie robić na zbiórkach, to w przypadku „niewidzialnej ręki” drużynowy sam musi wybrać pole działania (szkoła, osiedle, wieś, miasto, dom rodzinny, las, podwórko, pomoc potrzebującym, przedszkole, dom dziecka). Zależy ono od warunków lokalnych, od tego co zuchy zauważą i co zafrapuje ich najbardziej, a co drużynowemu stworzy najlepszą okazję do działań wychowawczych.

Sprawność „niewidzialna ręka” powinna być realizowana w każdej gromadzie. Pora roku

nie odgrywa tutaj żadnej roli. Sprawność można zdobywać w cyklu kolejnych zbiorów, ale można także organizować zabawy „niewidzialnych” realizując inny cykl.

Bibliografia

1. Borowiecki S., Klimowa M., Gry i zabawy na koloniach i zimowiskach.
2. Księga zabaw. NA podwórku i gdzie indziej.
3. Zuchowe Wieści, lato 1995

SPRAWNOŚCI INDYWIDUALNE ZUCHOWE

DOBRA OPIEKUNKA / DOBRY OPIEKUN

1. Opowiedziałem bajkę młodszym dzieciom.
2. Opiekowałem się młodszymi dziećmi.
3. Gromadzę gry, ćwiczenia, zabawy, płąsy, które zaproponowałem dzieciom.
4. Nauczyłem płąsu moje młodsze rodzeństwo lub dzieci, którymi się opiekuję
5. Zorganizowałem na podwórku zabawę dla młodszych dzieci.
6. Naprawiłem zabawki.
7. Wykonałem zabawkę (puzzle, kukielkę).
8. Udzieliłem pierwszej pomocy przy skaleczeniu.
9. Potrafię umyć, ubrać i uczesać dziecko.
10. Opiekowałem się chorym, kimś starszym.

Uwagi

Zuch - „dobry opiekun” systematycznie opiekuje się młodszym rodzeństwem lub inną osobą potrzebująca opieki. Drużynowy powinien dostosować program sprawności tak, aby wykonywane przez zuchy zadania były czymś więcej niż codziennym obowiązkiem nałożonym przez rodziców.

PRZYJACIÓŁKA / PRZYJACIEL INNYCH

1. Opiekowałem się osobą niepełnosprawna lub starszą.
2. Systematycznie odwiedzam osobą niepełnosprawna lub starszą.

3. Pomagałem odrabiać lekcje mojemu niepełnosprawnemu koledze.
4. Opowiedziałem o tym co się dzieje w szkole, w gromadzie mojemu niepełnosprawnemu koledze.
5. Nauczyłem niepełnosprawnego kolegę piosenki, pląsu, gry dostosowanej do jego możliwości.
6. Wspólnie z niepełnosprawnym kolegą zorganizowałem coś dla innych dzieci (turniej, zabawy itp.).
7. Zrobiłem coś miłego dla osoby niepełnosprawnej lub starszej
8. Opowiedziałem o moich kontaktach z osobą niepełnosprawną lub starszą w gromadzie, zuchom w szóście.
9. Pomogłem mojemu niepełnosprawnemu koledze przyjść na zbiórkę.
10. Pomagałem w czynnościach życiowych niepełnosprawnej osobie (robiłem zakupy, czytałem niewidomemu).

Uwagi

Sprawność „przyjacieli innych” może zdobywać zuch, który ma kontakt z osobą niepełnosprawną - dorosłą lub rówieśnikiem (w rodzinie, w sąsiedztwie, klasie czy w gromadzie).

Zuch podczas zdobywania tej sprawności utrwała dobre wzorce zachowań, otwiera się na niepełnosprawnych, uczy się odpowiedzialności za pojęte działania. Zdobywanie tej sprawności pozwala mu zrozumieć potrzeby innych.

Należy uświadomić zuchowi, który wybrał tę sprawność, że jego działanie ma charakter ciągły, jest służbą, którą trzeba pełnić systematycznie. Jeśli zuch pomaga osobie spoza gromady, należy uświadomić mu przyprowadzenie tej osoby na zbiórkę i zapewnić jej normalne w niej uczestnictwo. W Kręgu Rady i w innych sprzyjających sytuacjach należy podkreślać wartość podejmowanych działań na rzecz niepełnosprawnych.

SPRAWNOŚCI HARCERSKIE (dla harcerzy, harcerzy starszych oraz wędrowników)

Starsza siostra/starszy brat *

1. Opiekowała/ał się młodszym dzieckiem przez kilka godzin, umiejętnie je zabawiając
2. Pozostając pod opieką rodziców, zadbała/ał o powierzone dziecko:
  - przestrzegala/ał godzin karmienia
  - przygotowała/ał do wyjścia na spacer w odpowiednim ubraniu
  - towarzyszyła/ył przy toalecie porannej i wieczornej
  - ułożyła/ał do snu.
3. Potrafi zapewnić bezpieczeństwo zabawy w domu i na spacerze.
4. Przygotowała/ał grę lub zabawę dla dzieci w wieku przedszkolnym, przeprowadzając ją z rodzeństwem własnym lub przyjaciół albo z dziećmi na podwórku.

Piastunka/piastun **

1. Systematycznie opiekowała/ał się młodszym dzieckiem (rodzeństwem, dzieckiem sąsiadów) przez dłuższy okres (miesiąc, wakacje):
  - przygotowała/ał odpowiednie posiłki
  - wyprowadzała/ał na spacer w odpowiednim ubraniu
  - myła/ył i kładła/ał do snu
  - zapewniała/ał bezpieczną zabawę
  - pomagała/ał w nauce (w przypadku opieki nad dzieckiem w wieku szkolnym).
2. Własnoręcznie przygotowała/ał niespodziankę dla dziecka (zabawka, ubranko, ulubiony podwieczorek).
3. Opracowała/ał krótką bibliografię książek dotyczących opieki nad dzieckiem. Zapoznała/ał zastęp z jedną z nich.
4. Opracowała/ał kilka interesujących zabaw i gier dla dzieci.

Pomocna dłoń *

1. Opiekowała/ał się młodszym rodzeństwem lub innym dzieckiem pod nieobecność rodziców, zapewniając bezpieczeństwo i przygotowując posiłki.
2. Pomagała/ał rodzicom w organizacji dużego rodzinnego wydarzenia (remont, uroczystość, pakowanie na wakacje).
3. Opiekowała/ał się chorym domownikiem lub sąsiadem, podając posiłki i lekarstwa, umilając czas.
4. Wyręczyła/ał inną osobę w wykonaniu jakiegoś jej obowiązku.

Uczynna/uczynny **

1. Samodzielnie lub razem z zastępem dotarła/dotarł do osób potrzebujących pomocy w okolicy (osoby starsze, niepełnosprawne, samotne), przedstawiła/ił wykaz takich osób radzie drużyny.
2. Sprawdziła/ił, jakiej pomocy potrzebują od niego członkowie rodziny (rodzice, dziadkowie, rodzeństwo), przyjęła/przyjął na siebie kolejny, nowy obowiązek rodzinny (np. pomoc w nauce rodzeństwu lub kuzynostwu, pomoc w prowadzeniu ogrodu dziadków, mycie samochodu) i wypełniała/ał go rzetelnie przez co najmniej miesiąc.
3. Przez dłuższy okres, np. zimą, w wakacje, pomagała/ał osobie starszej, niepełnosprawnej, samotnej, potrzebującej opieki.
4. Pełniła/ił służbę w szkolnej stołówce, świetlicy lub bibliotece, pomagając młodszymi.

Kronikarka/kronikarz *

1. Prowadziła/ił w okresie próby kronikę zastępu (drużyny), posługując się kilkoma rodzajami pisma.

2. Sporządziła/ił notatki z wydarzeń na podstawie relacji świadków.
3. Dopilnowała/ał przez co najmniej jeden rok, aby kronika była zawsze tam, gdzie drużyna.
4. Zapoznała/ał się z twórczością najbardziej znanych polskich kronikarzy.

Reporterka/reporter **

1. Przygotowała/ał rzeczowe relacje z biwaku lub obozu drużyny, z uroczystości szkolnej, z wydarzeń na terenie gminy.
2. Posługiwała/ał się sprzętem reporterskim (magnetofon, aparat fotograficzny lub kamera) w przygotowaniu audycji dla szkolnego radiowęzła, gazetki lub „programu telewizyjnego”.
3. Napisała/ał reportaże na wybrany i na zadany temat, ilustrując je rysunkami lub zdjęciami. Przedstawiła/ił je w drużynie.

Dziennikarka/dziennikarz ***

1. Poznała/ał cechy, jakimi powinni charakteryzować się dziennikarze oraz zasady, jakie obowiązują w ich zawodzie.
2. Przeprowadziła/ił wywiad na określony temat.
3. Przez okres próby brała/ał udział w pracy redakcji harcerskiej, pisząc do wybranego działu.
4. Nawiązała/ał stały kontakt z gazetą młodzieżową lub dla dzieci i systematycznie dostarcza jej swoje artykuły.
5. Przekazał napisany przez siebie reportaż z imprezy harcerskiej do lokalnej gazety.

Wydawca – mistrzowska

1. Poznała/ał pracę redakcji gazety lub wydawnictwa książkowego.
2. Rozróżniła/ił rodzaje czcionek drukarskich i typy edytorów komputerowych, stosując je w swojej gazecie lub publikacjach książkowych.
3. Złożyła/ył na komputerze gazetę lub inną publikację.
4. Rozprowadzała/ał wydawnictwa przygotowane przez drużynę, szczep, hufiec.